

PLAÇA MAJOR

ANY VIII. Núm 26 revista de cultura i festa . federació colles de castelló . tardor 2004

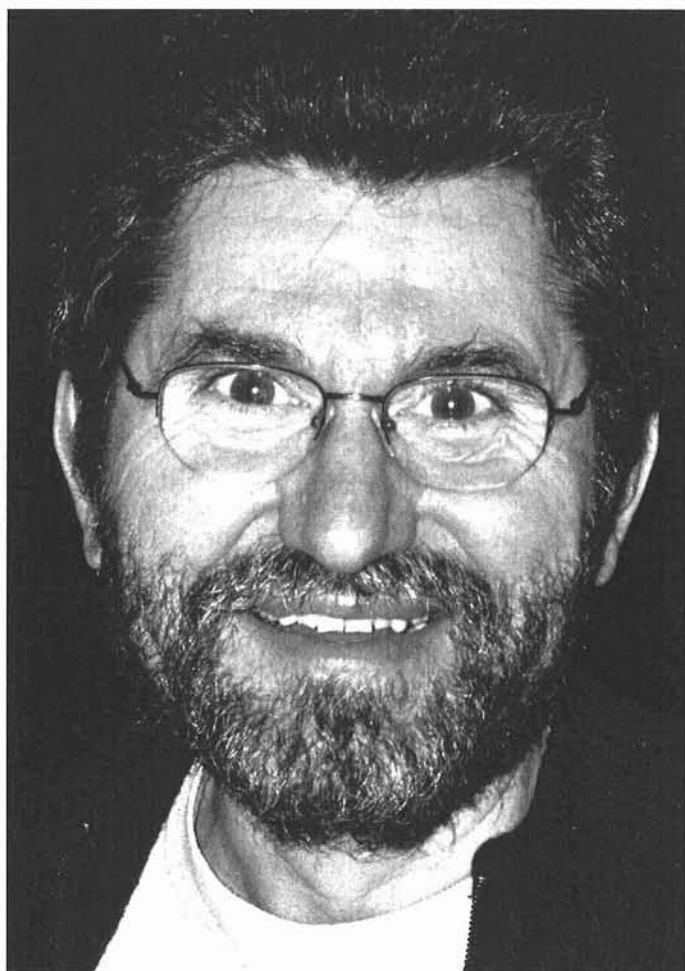

Foto: Eva Fernández

HOMENATGE

El seu traspàs ha fet gebrar les arestes de l'estiu. La dimensió humana i social de la seua mort és un trasbals irreparable i el buit que ens deixa insondable. Això és cert. Per això, caldrà anar bastint un nou àmbit, perquè la vida ens demana més vida. Hem de rescatar Vicent Marçà.

Dedicar un número de la revista a parlar de la personalitat polièdrica de Vicent és una tasca impossible. Això ho sabem, d'antuvi. La dimensió humana del personatge no es pot encabir en l'espai limitat d'una revista. Home de festa, mestre, pare de família exemplar, company insubornable, activista cultural, escriptor, home del país, creient convençut, la seua personalitat ultrapassa l'espai breu d'aquestes pàgines.

Res ja no canviarà el signe de les coses. Vicent ja no està, però segueix viu, ben viu entre nosaltres. Per això hem de reivindicar la seua presència, i fer que el seu nom i la seua obra perseveren per l'esdevenidor. A través de la seua petjada, Vicent ens ha deixat un llegat que hem de compartir; i hem de fer arribar la seua veu a les generacions futures. Aquesta és la nostra tasca.

Amb aquest número monogràfic, Plaça Major li ret homenatge; un homenatge senzill però sentit. Quede clar que aquest gest no serà l'únic. La societat de Castelló està amb deute amb ell. Nosaltres, companys, amics, deixebles hem de fer l'esforç. Si aquest testimoni d'amistat i d'estima envers la seua persona encén la flama de la reivindicació, si ens esperona a perseverar en l'intent, ens podrem donar per satisfets.

Gràcies, companys pel vostre gest.

SUMARI

- 2 **Joan-Bta. Campos:** Per què ens has desterrat la paraula
- 3 **Joan Andrés Sorribes:** Trobaré a faltar el teu somriure
- 4 **Manel Garcia Grau:** Obituari pel germà perdut
- 5 **Pep Castellano:** Discreció
- 7 **Jordi Querol:** Vicent Marçà, un home del país
- 9 **Joan-Bta Campos:** Pujar al cim per a seguir pujant
- 10 **Vicent Usó:** Els mots rescatats
- 12 **HAN DIT**
- 14 **Vicent Pallarés:** Han segrestat l'entrenador
- 16 **Pere Duch:** Tico
- 18 **Manel Alonso:** Quatre ratlles sobre Marçà i la seua obra
- 19 **Daniel Andrés:** A Vicent, amb un assaig de somriure

JOAN-BTA. CAMPOS

PER QUE ENS HAS DESTERRAT LA PARAULA

Aquest és un viatge sense bitllet de tornada.

Això, potser ja ho sabíem.

Però, ara, no ens mostres els Atlés,

ni les altes serralades,

ni els rius de lava i tinta,

ni els congosts més abruptes,

ni el suïcidi del sol sobre la terra,

ni el gran misteri de la vida que passa.

No esmolecs més les dents ni les genives

perquè ja no esperem la paraula,

ni la urgència de la paraula,

ni l'accent precís que ens òbriga la gola

i ens faça somriure, una mica.

Ja no esperem el cant.

Ja no l'esperem, Vicent.

Ja no ressona la subtil vibració del seu batec.

Babel s'ha quedat òrfena, tèrbola, emmudida.

Sense cor, oh Déu ens has privat de la paraula

i fins que caiga l'alba ens has negat la veu

i, ara, ens mostres, sense mesura, brutal,

una mort precipitada.

Massa prompte, massa prompte!

Per què ens has desterrat la paraula

amb la falta que ens feia?

PLAÇA MAJOR

ANY VII. Núm 26 revista de cultura i festa . federació colles de castelló . tardor 2004

Revista quadrimestral
Tardor de 2004
Any IX, número 26
Castelló de la Plana (la Plana Alta)
Tiratge de 300 exemplars

President Vicente de Juan Martínez
Director Joan Bta. Campos i Cruaïnes
Consell de redacció

Manuel Carceller Safont Antoni Royo Pérez
Joan Josep Trilles Font Sònia Sanz i Alegre

Dibuixos

Luis Vellón, José Caño, Neus Cruaïnes, José Alonso

Idea de portada, Xipell

Edita

Federació Colles de Castelló

Imprimeix

Graphic Group, S.A. - Pol. Ind. Els Xiprers, 12 - Castelló
Dip. Leg. CS-80-96
ISSN 1695-5471

Presentació d'originals

Centre Municipal de Cultura, carrer d'Antoni Maura, núm 4
12001 Castelló
e-mail: campe_joan@hotmail.com

Nota

"Plaça Major" no es fa responsable de l'opinió dels seus col·laboradors en els treballs publicats, ni s'hi identifica necessàriament

Arrels

Foto: Juan Serra

Amb el suport de la

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I CIÈNCIA

Joan-Bta Campos

JOAN-ANDRÉS SORRIBES

TROBARÉ A FALTAR EL TEU SOMRIURE

M'agrada pensar que, com tantes i tantes vegades ha passat, en mirar a cua d'ull a la meua esquerra endevinaré el somriure irònic que de vegades et ballava a la mirada. M'agrada pensar-ho així, per més que sé que ja no estàs!

I és que són massa els moments que, pujant i baixant la vida, camins amunt, anys enllà, he viscut al teu costat, Vicent... Què vols? Em sent sol de la teua companyia; et trobe a faltar en aquelles situacions que tu i jo hem compartit al llarg de tant de temps. Aquells embolics en què ens vèiem de sobte, recolzats per un compromís comú que ens feia a tots dos molt millors, redoblats d'esperit i quasi indestructibles a les embranzides neguitoses del desengany.

A hores d'ara, no sabia destriar a qui se li va acudir el pensament de fer-nos amics del Campanar. Pobre, solitari i marginat com aleshores estava, vam decidir que ja feia massa temps que "El Fadrí" estava mut. Han estat tants anys de lluita callada, d'incomprensions interessades, d'alguna que altra il·lusió aconplida, des que allà per la dècada dels noranta elevarem cap a les campanes

la nostra mirada farcida d'interrogants... Aleshores, vam compartir, costat per costat, llibres, conferències, visites guiades i no sé quantes altres coses...

També he perdut el compte de les edicions de "La Festa per la Llengua" que he compartit amb tu, fent de presentadors, mestres de cerimònies improvisats... Quantes han estat? Jo no me'n recorde... Any rera any, seguint una mena de tradició no escrita, se'ns convidava a pujar a aquell escenari buit, immens, orfe d'ombres protectores. I, tots dos, facilitaris com sempre hem estat, no ens sabíem negar i allà que anàvem, a trampejar absències sobrevin-

gudes i organitzar presències inesperades... Ja saps què vull dir; no? Havíem aconseguit una certa habilitat per negociar retalls a les actuacions imprevistes!

Tu sempre trobaves una sortida a les situacions, més clara com més embolicada es presentava. Sovint, ens la regalaves vestida d'aquell humor fi, surrealista, subtil; tant del gust del Groucho que tantes vegades has interpretat, impensable cigar a la boca, quan actuàvem junts al "Grup Pessiganya"... D'altres, però, el teu silenci actiu ens indicava que pixàvem fora del test. En teníem prou

JOAN-ANDRÉS SORRIBES

amb una mirada...; precisament és aquesta la mirada que ara trobe a faltar.

Trobe a faltar aquesta mirada i les paraules que s'escauen en moments com aquests!... De sempre, ja ho saps tu, em costa expressar els sentiments...; més encara quan són propis...; molt més, si cap, quan són intensos... Sembla que aquesta llengua, que tant solta tinc en altres ocasions, no troba un mínim punt de coherència quan pertoca afrontar aquests moments decisius... Aleshores, calle el que he de dir...; dic el que m'hauria d'haver callat... I, tant si faig com si deixo de fer, en sent maldestre i ridícul!

Això, però, no m'evitarà de trobar-te a faltar quan, amb els primers freds d'enguany anem a visitar el "Fadrí" per celebrar el quart centenari... No tingués cap dubte, Vicent; ho farem tal com vam quedar, com tantes vegades ens vam plantejar de fer-ho i n'estic ben segur que tu trobaràs un momentet per acompanyar-nos...

Prou que sé que la Negra Senyora no ens deixa cap opció a l'hora d'emportar-se els que tria, però, ens queden tantes coses per fer...! Haguérem fet més Cançons de Tramús per Saüc...; més sopars al Mas de l'Alberta tractant de convidar La Fada Masovera... Ens haguérem dedicat a lligar tirallongues de destarifos surrealistes, com tantes vegades hem fet, fins a quedar tips de riure de la nostra pròpia estupidesa...

Són tantes i tantes coses, que m'entendràs si et dic que ens has deixat com arbres capolats de les branques més tendrals... És per això que, com diu aquella cançó

Sopar de germanor amb motiu del CD "Cançons de Tramús" (febrer de 2004)

Foto: Eva Fernández

que sempre hem compartit, trobarem a faltar el teu somriure... El teu somriure i la teua mirada de company, de germà..., d'home bo. És per totes aquestes coses, i altres que sols tu i jo sabem, que ningú no ocuparà el buit que ens has deixat...

Saps, però, què és el que em fot de veritat, Vicent,...?

Saps per què ara, mentre escric, sent un neguit allà al fons de la persona, on l'ànima connecta amb els sentiments...?

El que em fot, amic, company, germà, és que mai no t'he arribat a dir que t'estimava... Mai no he sabut quan, ni com dir-t'ho...!

Ara, tampoc no sé...!

Però, tu, que miraves la gent ulls endins, n'estic ben segur que ja ho sabies!

Joan Andrés Sorribes

 PEP CASTELLANO

Discreció

Una persona discreta sap passar per la vida sense estridències, sense alçar la veu, sense fer soroll, sense molestar el veïnat. Una persona així, viu, deixa viure, i se'n va tan senzillament com ha estat entre nosaltres. Hi ha persones discretes que a més de ser reservades i silencioses, estiren la mesura i la prudència fins que aconsegueixen el do de la invisibilitat. No és el cas del meu amic. Hi ha d'altres, però, que per més considerats que siguen, per més senzills que vulguen aparentar, per més que s'esforcen en mostrar-se humils de cara als altres, se'ls nota de bon tros que amaguen darrere del mirall una bona dosi de vanitat. Tampoc és el cas de qui us vull parlar. En absolut. Hi alguns però, molts pocs això sí, que no s'esforcen en ser res, que no persegueixen reconeixements, ni honors, ni medalles, ni volen passar a la història, ni res d'això. Hi ha alguns que, quasi com qui no vol la cosa, carregats de modèstia, humilitat i senzillesa, canvien el món, tu. Permeteu-me que em faça el xulo, que siga ben immodest, que faça ostentació, que estiga públicament molt orgullós d'haver conegut a una d'aquestes persones especialistes en aconseguir un món millor. Permeteu-me que en presumisca, sense discreció, d'haver estat el seu amic. Vicent m'ha ajudat tant que no ho se dir. Però no a mi i prou, eh?

Ens ha fet la vida millor a tots els que hem estat al seu voltant. Ha estat una d'aqueixes persones que silenciosament, però sense ser invisibles, ens ha fet créixer. Ha dignificat la nostra llengua, la nostra cultura, el nostre país. Val, no l'ha fet més gran, això no! Però l'ha fet millor, caram! Ha fet avançar camí a les persones i institucions del seu

entorn! I, qui actua local, canvia global, ja ho sabeu. Vicent Marçà ha ajudat a créixer en llibertat a un munt de xiquets i xiquetes, ensenyant-los a estimar la seua terra, a estimar unes altres cultures, a fruit-ne del plaer d'escoltar històries vora el foc, o de llegir llibres divertits al llit abans d'anar a dormir. Ens ha ensenyat a molta gent a lluitar per les coses ben fetes. Ens ha ensenyat. Perquè, per damunt de tot, Vicent era mestre i això es notava, de fet, els seus

llibres no poden evitar de ser tan didàctics com ell. Vicent Marçà ha canviat el món que l'envoltava i, ho ha fet amb tanta senzillesa, que ens ha fet creure a molts que la cosa podia ser fàcil. No ho és! Es veu que s'ha de treballar molt. Es veu que s'han de pegar moltes pedalades. Vicent no parava d'obrar. Era una màquina, un corredor de fons que hi posava l'ànima en tot el que feia. Un lluitador que duia molts fronts oberts. I tot ho feia bé. Molt bé. I sense estridències, tan silenciosos com la seua bici. Per sort no ens ha deixat el silenci. Ens ha regalat, a banda del seu record inesborrable, la seua paraula. Per a sempre. Un munt d'articles llegits a la ràdio o publicats a la premsa, cabassos de contes, més de vint llibres publicats i, ben segur, una pila de coses escrites a sa casa, que encara no han vist la llum, a punt de viatjar a les editorials. No em negareu que no

té mèrit, la cosa. Una persona tan gran, que ha sabut passar així per la vida, només ens podia deixar com ho ha fet ell: Ara, a l'agost, quan tots estan de vacances, sense fer soroll, sense molestar, amb discreció.

Mirador

Foto: Juan Serra

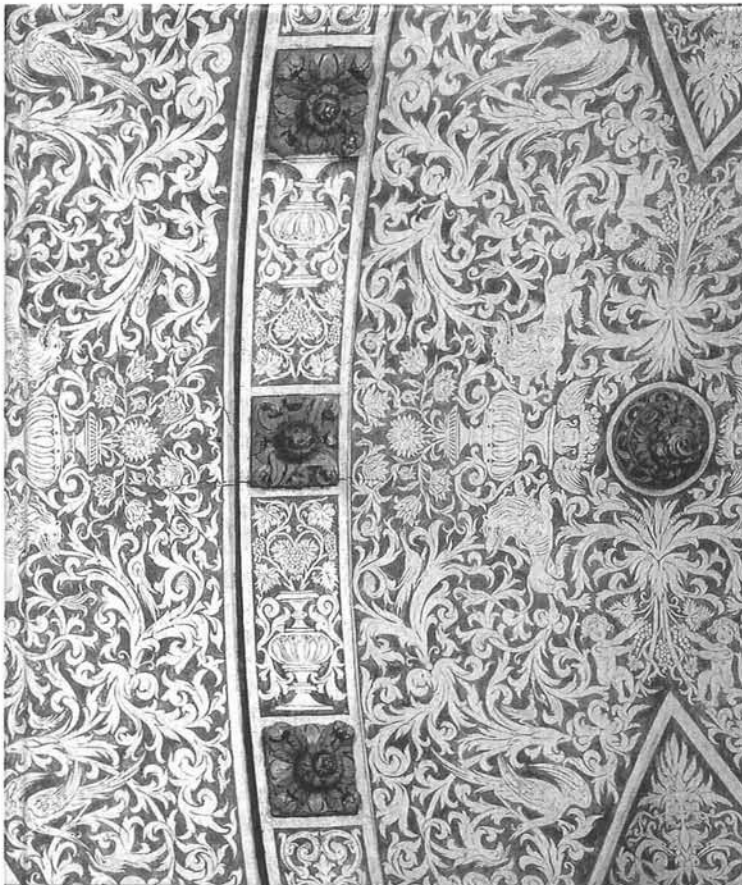

DIPUTACIÓ
D E
CASTELLÓ

ARQUITECTURA BARROCA EN CASTELLÓN

Yolanda Gil Saura

*Servei de Publicacions
Diputació de Castelló
Castelló de la Plana, 2004*

Arquitectura Barroca en Castellón

YOLANDA GIL SAURA

Es tracta d'un ampli repàs a l'arquitectura castellonenca dels segles XVII i XVIII, sense dubte una de les èpoques de major afany constructor en l'àmbit valencià. La seua autora s'entrega amb erudició a l'estudi d'aquest fenomen, de les seues arrels històriques i socials, dels protagonistes i les seues relacions —establertes entre clients i juntes de fàbrica o entre arquitectes i mestres d'obra—, a la recerca de les raons que motiven l'aparició de noves tipologies arquitectòniques, especialment en l'arquitectura religiosa.

DIPUTACIÓ
D E
CASTELLÓ

JORDI QUEROL

VICENT MARÇÀ, un home del país

Altres companys parlaran en aquest mateix número de Plaça Major de la figura de Vicent Marçà —ai mort, per què ets tan lladra? Per què ens l'has robat?— com a persona, com a escriptor, com a fester, com a mestre. Jo voldria recordar ara i ací el gran treball que va fer Vicent “per la llengua i pel país”. L'amor de Vicent per Castelló, pel País Valencià i per la seua llengua, era un amor natural, senzill i efectiu, sense grans escarafalls ni flors d'un dia que després es marceixen. Era un amor de per vida, i més enllà i tot de la vida, perquè continua i continuarà donant fruits durant molts anys, ara que ja no és entre nosaltres, amb els seus llibres i els seus ensenyaments.

Vicent estimava la terra i la llengua com estimava la seua dona i els seus fills, com estimava la seua ciutat o el seu Campanar. Les estimava com estimen les persones de bé, com estimen aquells que no necessiten explicar-ho ni argumentar-ho, perquè saben que una persona només es realitza enmig d'un poble, una llengua i una gent. I per això, amb tota naturalitat, Vicent sempre era present en tot allò que tinguera a veure amb la defensa, la normalització i la recuperació del valencià. Dóna igual si parlem del treball diari a l'escola, o de la seua figura sempre present, al costat del seu amic Joan, en tots els actes i trobades per la llengua que feiem al llarg de les nostres

comarques. Com et trobarem a faltar, Vicent, en la Festa per la Llengua d'enguany, i en la de l'any que ve, i en la de l'altre, i en la de l'altre...

Però voldria destacar sobretot una part d'eixe amor per la terra i per la llengua, una faceta de la qual Vicent feia anys que se n'havia fet conscient i que treba-

llava amb tota la força i tot l'amor que ell sabia posar en allò que estimava i que considerava important: el tema de la integració dels immigrants. El tema de la immigració, de l'arribada a la nostra terra de persones provinents d'altres països, d'altres llengües i altres cultures, Vicent l'entenia perfectament; sabia posar-se en la pell dels immigrants, una cosa que pocs de nosaltres sabríem fer. La lectura del seu llibre “Tornaré” és, en aquest sentit, una prova evident d'aquesta penetració. Vicent es fica literalment dins de la pell d'un jove immigrant africà, i ens sap transmetre tots els seus anhels, les seues esperances, les seues decepcions i, sobretot, la seua determinació d'arrelar en la nostra terra, coste el que coste i s'opose el que s'opose. I per

Tronc de ficus

Foto: Juan Serra

Déu que se li oposa gent!

Aquest interès i aquesta preocupació per la integració dels immigrants a la llengua i al país no es va quedar en Vicent en mers plantejaments teòrics. Ben al contrari, ho

JORDI QUEROL

va dur a la pràctica, i de quina manera! Les escoles del Grau han estat testimoni d'aquest treball per la integració, de tants mestres, però entre ells Vicent i Dolors (Dolors, aguanta. És difícil però saps que és el que ell et diria!). I supose que no va haver millor recompensa per a Vicent que quan li comentava la gent, sorpresa pel que ell considerava natural, que havien vist un xiquet d'origen magrebí parlant amb un altre d'origen xinès... i parlant entre ells en valencià.

Vicent hauria dit que era lògic, perquè els dos xiquets ja eren de Castelló, del Grau concretament, i estaven parlant la "seua" llengua, la llengua de Castelló, la llengua del Grau. Tan de bo aquest somni de Vicent, un somni que ell no es va limitar a somiar sinó pel qual va treballar de valent, esdevinga plena realitat.

Vicent ens deixa un llegat difícil de superar, però que tenim l'obligació d'igualar. El seu amor i la seua dedicació a la llengua i a la terra ens han de servir d'estímul en el nostre treball diari, en el nostre esforç constant per aconseguir un país normal, una terra on les persones s'entenguen parlant, i parlant en valencià. Aconseguir un país que, quan Vicent el mire des de dalt del Campanar ben alt on ara es troba, el faça somriure, amb eixe somriure de bona persona que Vicent tenia, que Vicent té en els nostres cors, en el nostre record i en les nostres esperances de futur.

La mort és d'una crueltat injustificable. La mort és injusta, radicalment injusta sempre, però més en un aquest com aquest.. Eren els grecs qui deien que els déus s'enduien els bons abans d'hora, per tenir-los amb ells? Haguera desaparegut Vicent quan haguera desaparegut, sempre hauria estat massa d'hora. Però ara, en la plenitud del treball, amb totes les il·lusions i totes les esperances que li restaven... Però ens sobreposarem. Ells ens hauria convidat a sobreposar-nos, Vicent hauria sabut trobar un somriure enmig de la tristor, una alegria enmig

de la pena que ara ens colpenja. I tenim l'obligació, per ell i per tantes bones persones com ell, de continuar treballant, fins al final, per a que el nostre país siga més humà, més lliure, més acollidor; per a que la nostra llengua siga, de veritat, un vehicle d'intercomunicació entre tots els valencians. Els antics, els nous i els novíssims

Presentació del seu llibre *El detectiu camaperdiu* i del llibre *Banyes de bou*, d'Isabel Marín (novembre de 2000)

Foto: Arxiu de Babel

Vicent, no et podem assegurar que ho aconseguirem. Però sí que et podem dir que ho intentarem; amb el teu ajut, amb el teu exemple. Algun dia, Vicent, aquest país serà un poc més com a tu –i a tots nosaltres—ens hauria agradat.

Jordi Querol

Castelló de la Plana, 20 de setembre de 2004.

 JOAN-BTA. CAMPOS

PUJAR AL CIM PER A SEGUIR PUJANT

Hi ha un proverbi Zen que diu: “Quan arribes al cim de la muntanya, segueix pujant”. Vicent era un escalador de llarga pedalada. La vall era llarga, llarga, molt llarga. I el cim escarpat i abrupte; probablement va sentir por en l'últim moment... O no. L'asfalt humit i amb un dit de rou, esvaraba de no dir. Però, Vicent seguia pedalejant; pedalejava amb braó, potser li feien mal els turmells per l'esforç acumulat. El seu era un sofriment anònim, inhumà, fet i fet impossible d'apamar. Però s'ho callava. Avançava davant de nosaltres, obrint-nos camí. Aviat ens vam adonar de la seua resistència. Avançava per davant de nosaltres; de vegades es parava a un sortint del precipici, s'asseia a la primera roca que trobava, es treia el quadern i hi anava anotant; ens donava temps perquè l'atansarem, i, després, continuava pedalejant sense moure soroll, tot esperant de coronar la muntanya aquell mateix dia. Ja ningú no tenia presa.

Ara el vent bramulava amb braó, ara cedia. Va haver de tombar-se, apretant les dents contra el manillar, per enfilel l'última costera que s'empinava vertical. Va fer una ullada enrera. No venia ningú, encara. I hi va seguir pedalejant.

No obstant això, aquella nit, una altra nit, va estar plena de premonicions. Estàvem de festa. I la festa era ell. Vicent parlava com un àngel (encara que els àngels no sàpiguen parlar). Parlava com escrivia. Com un

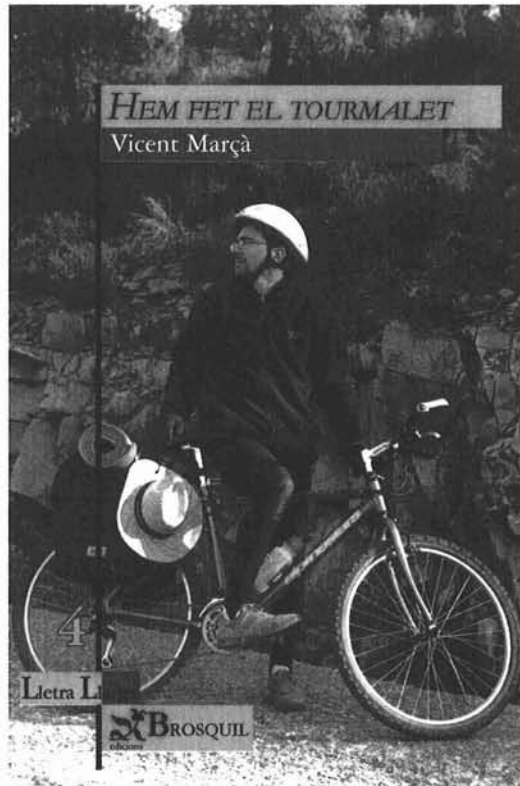
mestre. Com podia conjuminar tantes històries diferents al voltant d'un gelat? Quina màgia amagava? Quina estranya fada l'inspirava? Qui anava a esperar un terrabastall com aquell? Qui? “Deu ser cosa del calendari, però aquesta pretemporada no trobe la manera d'enxampar la forma” —ens va dir.

El factor decisiu per a vèncer el coll és la velocitat amb què el vols pujar. Adequar el ritme a la forma física, no defallir psíquicament, aquesta era la clau per assolir els objectius proposats. I això mateix és el que va fer fins al final. Una bella ensenyança, sense dubte, del mestre.

Escrivia, però no sabia que era escriptor. Mentre s'ho pensava, no parava d'imaginar històries; escrivia molt i molt bé, mentre anava obrint interrogants. Plantejava equacions, introduïa nous valors a les variables, elevava lletres al quadrat, fins a l'infinit.

Escrivia perquè li agradava, perquè era el seu ofici, i també, perquè, a còpia d'escriure, intentava comprendre les coses, i explicar-nos-les. Ens ensenyà a riure. Ens ensenyava a viure. Ell sempre tan didàctic!

Si el destí li hagués donat alguna treva, ben segur que seguiria escrivint, escalant muntanyes, coronant cims... Era la seua vida.

Joan-Bta. Campos

VICENT USÓ

Els mots rescatats

Aquesta és una entrevista que no s'ha produït mai. Vicent Marçà ens deixà l'agost passat. Discretament. Sobtadament. Durant els últims anys, tanmateix, he tingut la sort d'entrevistar-lo en distintes ocasions: de fruit dels seus mots, de la seua capacitat per reduir el món a la simplicitat d'un argument. Ara, m'ha semblat oportú recuperar aquells diàlegs i bastir, a partir d'ells, la il·lusió d'una entrevista que, malauradament, ja no es produirà mai. Però la seua veu, el seu pensament, no podien faltar en aquest número que li dedica Plaça Major. Crec que llegir-lo novament, reflexionar a partir dels mots que un dia ens adreçà, ni que fóra en una entrevista, és el millor homenatge que li podem retre.

Presentació del seu llibre *Un lloro en les Gaiates*, acompanyat d'Isabel Garcia i d'un alumne (març de 2003)

Foto: Arxiu de Babel

Escriure per a infants pot semblar senzill. Però la simplicitat amaga sovint un entramat complex de decisions. La perícia de Vicent Marçà fa que, en els seus llibres, el corrent narratiu fluïska lleuger, imparabile, i no se n'aprecie l'estructura que el condueix a bon port. Però el canal hi és, fruit d'una profunda reflexió sobre el fet literari: "Avui, amb el desenvolupament tecnològic i el coneixement que tenim del món, s'ha perdut la por als perills externs, ja no hi ha llocs que descobrir, de manera que novel·les com *L'illa del tresor* ja no són possibles. En canvi, es tendeix més a mirar cap endins d'un mateix, per això, en part, la vigència que tenen, ara per ara, els diaris íntims. A més, ha canviat la manera d'escriure, a causa de l'auge dels mitjans audiovisuals, que han creat una cultura pròpia que fa que els lectors, sobretot els més joves, demanen que l'acció no es detinga i que la descripció es limite a situar-los. Ja no tenen sentit les grans descripcions a l'estil de Jules Verne, que podien ocupar fulles i fulles. Jo distingesc

clarament tres àmbits o enfocaments. Les històries pensades per a joves, preferisc que siguin realistes, que puguen ocórrer. Les històries dedicades a infants fins 10 o 11 anys han de tindre el màxim d'imaginació. Els lectors menuts són molt exigents i si decau l'acció o deixen de sorprendre's amb la lectura, els llibres els cauen de les mans. I per fi, en les escrites per a adults són vàlides les dues opcions. En alguna ocasió ja ho he comentat: no se sap què és més real si la vida o la ficció, per tant, als adults se'ls pot oferir tot".

Exigència i ambició no són incompatibles amb una escriptura que es vol adreçada als lectors incipients. L'obra de Vicent Marçà n'és una mostra: la recerca de noves maneres de contar -*La fada masovera*-, la consideració lúdica de la literatura -*Sense perdre la calma*-, la introducció de temes candents -*Tornaré*-, el compromís sempre present -*L'amo de tot*-, la freqüent conjunció d'elements tradicionals i formes noves de narrar -*Un lloro en les gaiates*-. "Vaig fent provatures en cada

VICENT USÓ

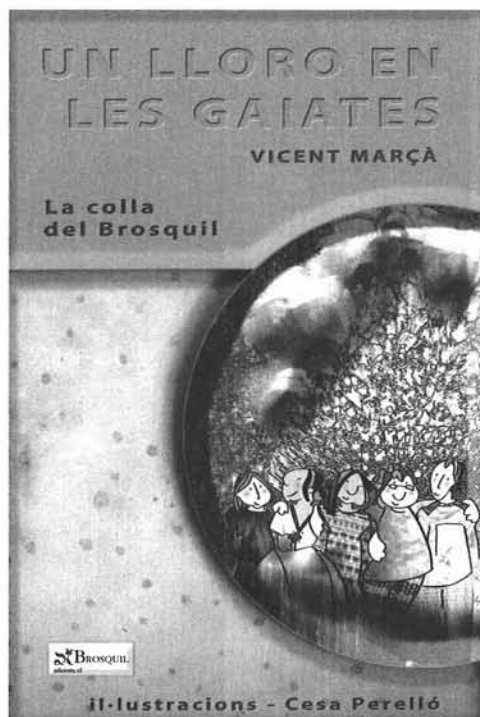
nova narració que encete, em propose reptes diferents quan encare un arxiu buit. Jo note (crec, potser fóra més humil), que vaig millorant des del primer llibre i, perdona'm la pretensió, no veig que haja tocat sostre. Deu ser que m'agrada tant escriure que les il·lusions les tinc, més que intactes, augmentades. En tot cas, el que tinc clar a l'hora de fer literatura són uns quants elements, a banda del tema: certa dosi d'humor, fantasia coherent, sorpreses argumentals i deixar-me dur pel poder creatiu del llenguatge: de vegades construint sobre la marxa noves relacions o nous conceptes.

O deconstruint alguns significats acceptats per l'ús i el costum. Al remat, és possible que certes característiques vitals de l'autor, apareguen, sense permís, entre línies i els lectors ho aprecien des de la seua visió, que és també subjectiva però distanciada".

La vinculació entre literatura infantil i juvenil i sistema docent ha generat un debat que sembla no esgotar-se mai: "No negue que la literatura infantil i juvenil viu en una excessiva dependència de l'àmbit docent, però no crec que, en si, el fet siga nociu. Ho seria si els valors literaris s'hipotecaren a favor de l'aprofitament docent. És cert que això ocorre en alguns casos, però, en tot cas, la literatura per a xiquets no és l'únic àmbit on s'escriu per encàrrec o per aprofitar una moda. L'important és que, al marge d'aquests, hi ha autors que no es deixen coartar la llibertat per factors extraliteraris".

Literatura i escola, dos pilars fonamentals de la biografia de Vicent Marçà. I en el rerafons, una preocupació que les aglutina: la llengua. "L'escolarització en valencià ha fet bé el seu paper, que era el de formar els alumnes de manera que foren capaços d'entendre i expressar-se en els dos nivells, l'oral i l'escrit, en valencià. Això s'ha aconseguit i és gràcies a això que poden sobreviure al País Valencià moltes editorials amb una

producció realment important. En canvi, no s'ha prestigiats gens l'ús social de la llengua. Tot plegat fa que els alumnes que ixen de l'escola capacitats per usar la llengua en plenitud, no tinguen en realitat la necessitat de fer-ho, amb la qual cosa la capacitat, tot i estar latent, no es desenvolupa"

Minusvaloració de la llengua, desconeixement del territori: la ignorància sempre ha facilitat la manipulació. "Crec que hi ha poc de coneixement, del país. Es tenen referències d'altres comarques, però, cada vegada més, la gent va i torna sense eixir del seu punt de vista, dels seus hàbits... La globalització cultural (valdria el terme "bobalització"?) fa perdre sensibilitat, dóna per anticipat, o exigeix, quina sensació tindràs o què trobaràs en tal lloc i, així, és difícil contactar amb altres, distingir els costums propis i gaudir amb les diferències. No es fomenta l'obertura d'esperit, la receptivitat. El paradigma són els parcs temàtics, on cada emoció està preestablerta i pobre de tu si no la sents! Les

televisions locals no crec que ajuden a la coneixença d'altres comarques, al contrari, les que emeten actualment caven més fondo el pou del localisme mal entés, ajuden a mirar-se, més encara, el melic".

Aquesta és una mostra escassa d'un univers profund. El record d'unes paraules que compartírem, la memòria d'uns mots que, pronunciats amb humilitat marcaven, gairebé sense voler, sendes i dibuixaven espais de tolerància, de diàleg, de literatura. Un pensament fecund, el de Vicent Marçà, que romandrà entre nosaltres en els llibres que escrigué, en l'exemple que ens mostrà, en el record immarcescible de tantes converses, de tants somriures, de tants instants compartits, de tants afanyos comuns, de tantes, tantíssimes, complicitats.

Vicent Usó,
setembre de 2004

HAN DIT

(...) Dolor sec, agut, de navallada directa. Dolor sense sentit, absurd que encara es fa més intens. Era massa jove, era massa actiu, era massa valuós, era massa entranable, era massa comunicatiu. Era massa alegre, tenia massa enginy... Cada vegada que escric una d'eixes paraules la ganivetada clivella el refugi de les neurones del sac del record.

Antoni Gascó

Levante de Castelló, 6 d'agost de 2004

Al mestre Tico, els teus alumnes

Església de la Sagrada Família,

6 d'agost de 2004

(...) La seua veu era la veu d'un poble, que amb ell havia anat eixint lentament d'un silenci de segles. La seua obra és un estímul per a tots nosaltres que ara ja sabem que Vicent ens precedeix en el llarg viatge cap a Ítaca.

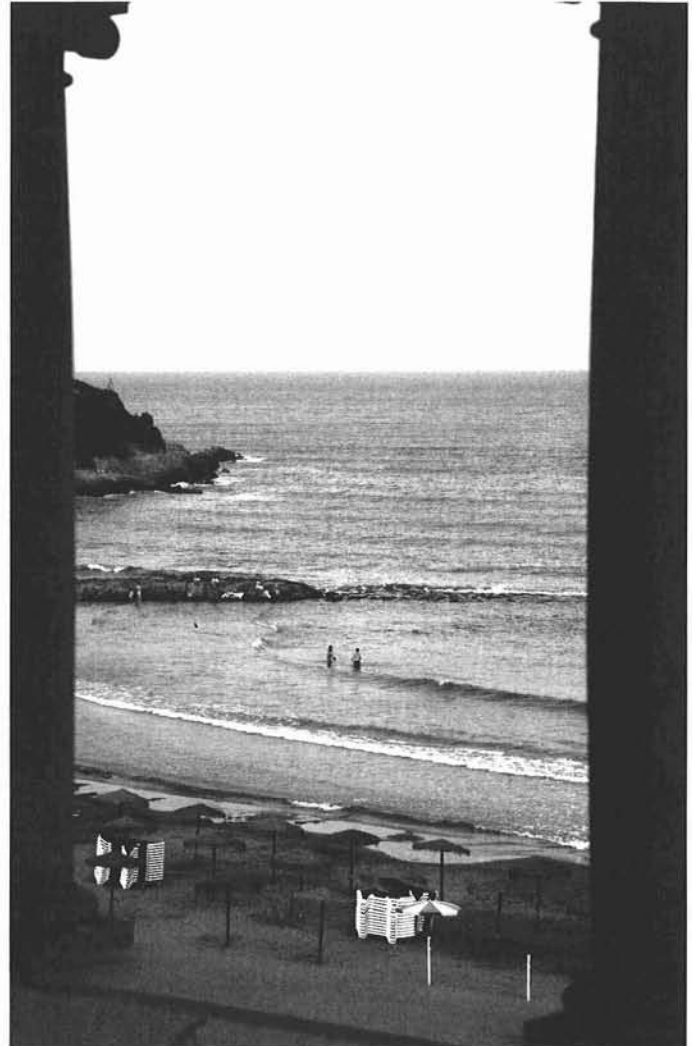
Juan María Calles

Levante de Castelló, 6 d'agost de 2004

(...) Morir en agost és també un acte d'humilitat i el Vicent, que ho era, d'humil, va intentar vèncer un Tourmalet massa alt que només amb els llibres que ens ha deixat podrà transcendir. Així que, per què no començar llegint Marçà per apaivagar la febre solar de l'estiu?

Pasqual Mas

Heraldo de Castellón, 19 d'agost de 2004

Platja d'estiu cap al tard.

Foto: Juan Serra

(...) En una de les seues obres, "Jordi Túrmix, aprenent de pirata", que ell va dedicar, un dia que vingué a casa, a les meues dues filles, el personatge diu que "algun dia seré un bon pirata, i recorreré mons i viatjaré amb els ulls de la imaginació..."

Manel Garcia Grau

Heraldo de Castellón, 5 de setembre de 2004

HAN DIT

Presentació del seu llibre *Tornaré*, amb Manel Garcia Grau (maig de 2001) Foto: Arxiu de Babel

(...) Tico, te n'has anat tranquil, ho has deixat tot endreçat...

Els teus amics

El Periódico Mediterráneo, 12 d'agost de 2004

Avui ens ha deixat a València Vicent Marçà (Vicent Marçà i Duch, Castelló 1954). El mestre, l'amic, l'escriptor... ens ha deixat en la seua plenitud i ha pujat al Tourmalet del cel.

Ell va ser autor d'una de les cançons del nostre disc compacte *Cançons de Tramús*, que va escriure per a Saüc, De Festa, donant-nos un testimoni ben viu del que ha estat fins avui la festa del seu Castelló. A partir d'ara mateix, ell serà un personatge més d'aquesta cançó, ocuparà com no, el lloc de lletraferit.

Avui mateix presentaven una guia didàctica seua de *El Fadrí* que tan present ha estat sempre en el seu quefer.

Juanjo Trilles i Font

Col·lectiu *Cançons de Tramús*

Castelló, 5 d'agost de 2004

El que ens queda

De Vicent ens queda el que ha escrit, el que ha dit. La seua vitalitat, el seu sentit de l'humor. Tant de bo que siguem capaços de mantindre viu el seu record i la seua manera de fer les coses. I no ho dic per allò que es diu quan falta una persona, ho dic des del més profund malestar, ràbia i odi cap a la mort. Per a Vicent un record, un pensament. A la família una abraçada. Intensa.

Albert Garcia

Cursa

Els binocles de taronja de la bicicleta ataquen un tourmalet de cendres. El basalt de la ruta rep els esbufecs esforçats del corredor. Un huracà xucla els lleus de l'empenta. La llum s'obre de bat a bat, aixeca els braços i somriu la victòria. Ha estat una carrera emocionant, viva. I els amics ho celebren.

Pasqual Mas

Burgos, 18 de setembre de 2004.

VICENT PALLARÉS

Han segrestat l'entrenador

Hi ha un aforisme que diu que la vida sempre ens dóna a conèixer massa tard les persones que realment mereixen la pena. No hi ha dubte que enunciat així, com a principi universal, sembla una exageració, però en alguns casos es tracta d'una afirmació ben certa.

La primera vegada que vaig coincidir personalment amb Vicent Marçà érem tots dos més a prop dels cinquanta anys que no dels quaranta, una edat en què moltes persones ja no solen obrir el cor a noves amistats amb l'espontaneïtat i la il·lusió pròpies de l'adolescència i de les primeres etapes de la joventut. El motiu en fou la passió compartida: la literatura. El causant, ell mateix juntament amb uns quants autors partidaris de la idea que els escriptors, lluny d'anar desperdigolats i cremar tinta cadascun pel seu compte, ens havíem de conèixer i fer pinya per tal d'encoratjar-nos mútuament. I aviat em vaig adonar que Vicent —sense excloure'n cap altre membre del grup, però sobretot ell— era d'una d'aquelles persones que de seguida et donen motius perquè te les estimes. Més ben dit, perquè t'afegisques d'immediat a la multitud que ja se les estima.

Per més que m'hi esforce, no agrairé mai prou el bé que m'ha fet l'afany de coneixença i d'amistat amb què tots plegats em van rebre. I no sols en el sentit literari, sinó també en l'aspecte humà. D'aleshores ençà, no hem deixat de compartir il·lusions, de bastir projectes en comú, d'aprofundir dia a dia en un sentiment de confiança i d'estima que tothom ha correspost amb generositat.

Tot i haver-nos conegut tant tard, podria dedicar uns quants fulls i un bon grapat d'adjectius a constatar de

manera objectiva la humilitat de Vicent Marçà, la seua senzillesa, la seua bonhomia, la seua honestedat, el seu altruisme, el seu esperit generós i divertit, l'agudesa i la

profunditat del seu raonament, l'amenitat de la seua conversa, el seu humor exquisit, el caràcter encomanadís del seu somriure..., però sé que em quedaria amb la impressió d'haver fet curt. D'una banda, els mots que encertara a trobar no aconseguirien sinó fracassar en el propòsit de retratar la magnanimitat d'un tarannà que ha ultrapassat de bon tros les limitacions que —si més no en el meu cas— imposa el llenguatge, i d'altra, hi ha moltes persones d'àmbits diferents —amistós, veïnal, associatiu, pedagògic, esportiu, literari...— que han tingut la sort de conèixer-lo més que jo, saben perfectament com era i, sens dubte, ho faran millor.

Des de l'oportunitat que m'ofereixen aquestes pàgines, però, no puc estar-me de deixar constància de l'immens privilegi que ha

suposat per a mi comptar amb la generosa amistat de Vicent i expressar el sentiment que m'envaeix des de fa un mes: Han segrestat l'entrenador.

No sé si s'esdevé de debò o si deu tractar-se d'un fenomen il·lusori, però de tant en tant em sembla sentir una veu que des d'allà dins, del racó més fons del cervell, malda per esvair la tristesa que m'aclapara últimament bo i cridant amb una dolçor familiar: Tornaré.

Mentrestant, Tico, els teus amics ens delectarem rellegint de la teua obra i continuarem difonent-la entre el públic de totes les edats.

MANEL GARCIA GRAU

OBITUARI PEL GERMÀ PERDUT

Aquests homes no diuen mai: la nostra terra,
perquè ells són la nostra terra.

JOSEP M. LLOMPART

Aviat farà vint-i-dos anys que Mercè Rodoreda
escampà la seua primavera
i féu florir les places de roses blanques.
Fa poc ha fet dotze anys de la mort,
escèptica i esmolada, de Joan Fuster.
N'ha fet onze que s'escolta, a Burjassot,
com es fonen la passió i l'existència
i rebenten totes les bombetes:
algú ha dit que encara han vist l'Estellés escrivint poemes
fins a les altes hores del desig i el seu magma.
N'ha fet deu que Pere Calders se n'anà al paradís
a narrar-li contes al Déu dels Somnis.
Montserrat Roig fa deu anys que ens mira
des de dalt dels estimats cirerers de la memòria.
Farà aviat vuit anys que Maria Mercè Marçal va lliurar,
definitivament, el seu cau de bruixes a la seua germana la
lluna.
Ha fet, també, sis anys que Jaume Fuster ens deixà les
mans plenes de mots i l'ànima plena de magnòlies.
Farà quatre anys que Vicent Ventura,
abans de retirar-se a ajudar els dissidents de l'est de
l'Edèn,
baixà als inferns i li féu un sumaríssim d'urgència
al dimoni mentre creuava el riu dels llavis.
Ahir, 5 d'agost de l'any de nostre senyor de 2004,

Heura

Foto: Juan Serra

Vicent Marçà ens ha deixat aquest món
un poc més salabrós i més perplex i més esquarterat.
Avui, sapigüeu-ho, el meu mot no pot estar
sinó cercant els senzills dominis de la memòria i ser,
entre les altes i secretes ferides de les paraules,
el cant que ja mai no serà sinó un cant que enyora
tots els cants perduts i retrobats enmig de les estimes.
I aquest poema on llauro l'esvelt solc de la seua presència.

Manel Garcia Grau

PERE DUCH

Tico

Aquests dies, malauradament, molta gent tindrà la necessitat d'escriure sobre Vicent Marçà i Duch, el mestre, l'escriptor, l'historiador, l'etnòleg... castellanenc i valencianista de cap a peus. Mai no l'oblidaré. A Vicent Marçà com a persona, com a excel·lent persona, encara menys. Estic segur que una pila de gent pensa el mateix. Avui, però, no vull parlar de Vicent Marçà, altres ho faran amb més destresa, jo només pretenc contar alguns petits records d'infantesa compartits amb Tico, el meu cosí.

Mai s'esforçava en ser model, però ho ha estat per a mi. Recorde un any que els Reis Mags d'Orient ens van portar joguets, una nina amb trenes a la meua germana, un tabal per a mi i una bicicleta a Tico. Jo em quedava bocabadat mirant aquell velocípede de dues rodes, una petita i senzilla bicicleta sense frens ni guardafangs i que aleshores em semblava enorme i majestuosa. M'encisava veure Tico córrer com una fona, a son pare li queia la bava. Era la primera bicicleta de dues rodes que tenia Tico, els Reis li la portaren amb tot mereixement, perquè de xicotet ja era bon xaval. El meu cosí em deixava tocar-la i també pujar a sobre, encara que no arribava als pedals i no en sabia anar. Tico m'explicava un munt de coses sobre els corredors, els seus noms i els seus equips, les curses que havien guanyat... tot s'ho sabia, ho

aprenia de son pare. De ben xicotet mon tio Vicent li va inculcar l'amor per la bicicleta i el ciclisme, un esport pesat i de vegades cruel, i que Tico ha practicat durant tota la seua vida com ell feia les coses, amb intel·ligència i normalitat. El verb compartir ha estat una constant en la seua vida.

Tico fent feina, amb son pare i el seus cosins (l'autor de l'article als braços de l'avi). Foto: Arxiu Pere Duch

Tico sempre mirava el món i el sabia explicar com ningú. Quan es va fer gran, amb dues de les seues passions, l'ensenyament i l'escriptura, ho ha demostrat durant molts anys. A voltes m'explicava coses ben quotidianes sobre llocs, persones, esdeveniments... Tico les pujava de categoria, perquè sabia trobar qualitats que altres persones no vèiem. M'agradava quan Tico m'obria els ulls i m'ajudava a comprendre el perquè de les coses, a la vegada que em feia veure de mil formes diferents allò que tenia al davant. De més majors m'explicava grans fets i importants descobriments, avanços científics i teo-

ries polítiques, però en eixos casos tenia l'habilitat de treure'ls la complexitat i la palla i fer entenedors aquells romanços a la meua ment. Quan feia batxiller, la matemàtica i jo, teníem una amarga relació i per això calia buscar una eixida. El remei, Tico. Durant un any em va ajudar a saber comprendre els números i les seues aplicacions. El cap del meu cosí estava ben fet, la seua lògica era senzilla però infal·lible, no hi havia problema que se li resistira.

 PERE DUCH

Amb les seues explicacions humanitzava les equacions, la geometria, la teoria dels conjunts... Aquell curs vaig treure bona nota en matemàtiques. Ingènument, i egoista, voldria creure, que gràcies a eixe any de contacte continu amb Tico, la seua bona influència i el seu tarannà se'm van apegar, encara que fóra en quantitat infinitesimal. Tico sempre m'ha enlluernat. Anava un pas per davant.

Mai hem discutit Tico i jo, ni tan sols quan els nostres pares s'enfadaven entre ells. Al llarg dels anys, quan hi ha

hagut un tema que ens separava, ell sabia com sortir-se'n sense tenir en compte el meu apassionament i vehemència. Amb Tico, no m'ha calgut mantenir una relació familiar intensa, des de menut sempre he sabut que en cas de necessitar-lo podia comptar amb ell. Fins i tot ma mare, persona desconfiada degut a les galdades que la vida li aventava, confiava cegament en ell. Ja se sap que Franquisme i Església sempre anaven del bracet i amb motiu dels Años Santos Compostelanos, l'església aportava els continguts i el Règim la infraestructura i els recursos. Un d'eixos anys sants vaig visitar Santíago de Compostela, el tren eixia de Castelló, passava per mitja Espanya i finalment arribava a la ciutat de l'apòstol. Aquell viatge el vaig poder fer gràcies a Tico, perquè ma mare em va dir: "si vas amb Tico pots anar". Una vegada més el meu cosí em protegia.

Una altra de les coses que sempre he admirat de Tico ha estat els seu sentit de l'humor, fi, encertat i net. Tots dos teníem una tieta, que vivia en sa casa, era una iaia molt major. Tico vivia en un quart pis sense ascensor i el

trànsit entre l'habitatge i el carrer és feia força difícil per a la iaia. Es tractava d'un tema greu, al qual calia afegir el mal geni de l'auela que no assolía amb resignació el seu estat físic propi de l'edat. Poca broma! deien els majors. Tico, el xiquet, s'atrevia i en feia de broma. Va dibuixar tot un sistema a base de cordes, de corrioles i de motorets,

incloent-hi una cadira de boga amb braços, que permetia baixar i pujar la tieta pel buit de l'escala. Tots els familiars ens fèiem un tip de riure quan Tico defensava el seu sistema i demanava recursos per dur-lo a la pràctica. Bé, tots menys La Titi, el malnom de la tieta, perquè quan li explicàvem que Tico havia trobat la solució per a què tots els dies poguera baixar al carrer a prendre la fresca, i li ensenyàvem el dibuix on ella feia de piano en hora de mudança, s'enfurismava i ens empaitava gaiato en mà.

Tico no provocava tibantors, però tampoc no deixava de defensar les seues idees i pensaments, des que érem xiquets això sempre ho he pogut comprovar.

Mai no t'oblidaré Tico, i si vull estar més a prop teu, sempre tindrè a Dolors, a Anna, a Vicent i a ton pare. Records a ta mare i als meus pares.

Presentació de l'Encontre d'Escriptors de Literatura infantil i juvenil, amb Pere Duch i Pep Castellano (abril de 2004)

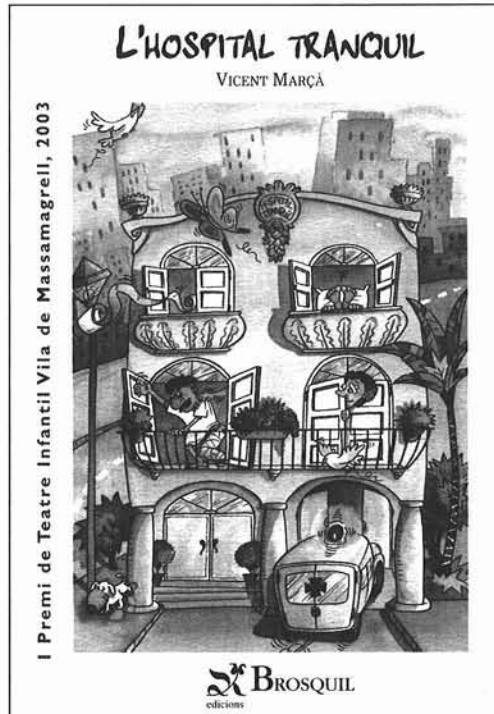
Foto: Arxiu de Babel

 MANEL ALONSO

Quatre ratlles sobre Marçà i la seva obra

Fa un parell d'anys, amb l'excusa de corregir unes galerades, Vicent Marçà vingué a casa. Aprofitant l'avinentsa, li vaig manar al meu fill major que traguera els llibres que tenia en la seua prestatgeria de l'escriptor de Castelló, per tal que li'ls dedicara. Com de gran va ser la meua sorpresa en veure que el xiquet deixava més d'una dotzena de llibres sobre la taula. La veritat és que l'obra de Vicent, malgrat haver-se iniciat ja madur en el camp de la literatura, és extensa, prop d'una vintena de llibres per a infants i joves, majoritàriament, i uns pocs per a adults.

Sovint en taules redones i seminaris la gent del gremi de la ploma es pregunta què és allò que ens mou a escriure. En la meua modesta opinió, Marçà s'inicià com tants altres docents amb la idea d'aportar materials literaris en valencià a les seues classes, és a dir l'estima per la llengua i el seu ofici de mestre, alguns fins i tot aquesta passió els ha dut a exercir d'editors (Joan Escrivà, Rosa Serrano, Josep Gregori, Eladi Mainar...). També, i això li ho he sentit a més d'un, perquè el contacte diari amb els infants i el seu món, la seua imaginació, és com un revulsiu que a la persona amb la suficient sensibilitat creativa li provoca la necessitat d'escriure. Les muses i els col·laboradors voluntaris i involuntaris de Vicent tenen el nom dels seus alumnes. Un dels llibres que més s'ajustaria a aquesta idea és *L'hospital tranquil*, una peça teatral

que Vicent abans de donar-la a la impremta havia treballat amb els seus alumnes fins arredonir-la.

També, com altres escriptors, ha estat empès per la necessitat de deixar constància d'uns fets o d'una passió. Així ho trobarem en el llibre *Hem fet el Tourmalet*, on Marçà ens parla de la seua gran passió a la bicicleta (el ciclisme i els esports són elements que apareixen en alguns dels seus llibres, com ara *Han segrestat l'entrenador*), però també ho fa sobre la seua gran estima per la natura i el gran valor que ell sempre li va

donar a l'amistat.

La seua ciutat, Castelló de la Plana, i les comarques que l'envolten són l'escenari de bona part de les seues narracions. Ell ha estat un gran coneixedor del paisatge i de la gent de la seua contrada i no debades fou l'autor escollit per dues editorials per a escriure sengles llibres que ens en parlen: *Un lloro en les Gaiates* i *La fórmula màgica*.

Aquestes no són més que unes simples impressions sobre l'obra de Vicent Marçà escrites sota la dictadura d'un número concret de caràcters que ens ha reservat una revista de la seua ciutat, la qual ha volgut retre-li un culte i sincer homenatge. Ara ha arribat el moment, després d'haver assumit el dolor per la seua pèrdua, d'estudiar la seua obra d'una manera crítica i rigorosa per a situar-lo en el lloc que es mereix.

DANIEL ANDRÉS

A Vicent, amb un assaig de somriure

No ho havíem assajat!

Havíem dit
de vindre tots,
i això no es fa...
les coses, així
sense avisar
ja se sap,
li ho pots preguntar
a qui vulgues...

Havíem quedat
de fer-ho junts,
de fer-ho millor,
de fer-ho més llarg...
Molt més llarg.
Encara no havia
caigut el teló
Tico,
i no s'hi val...

Havíem xerrat
que estava tot bé
que fins demà,
que ja ens veuríem,
com sempre...

Et diré una cosa:
havíem cregut
que Vosaltres
éreu intocables,
i somrients,
i joves per sempre...

No tenies dret de no vindre
i ara estem sols...

Tu ho saps molt millor que jo:
els xiquets ens fem vells
sense contes.

Daniel Andrés

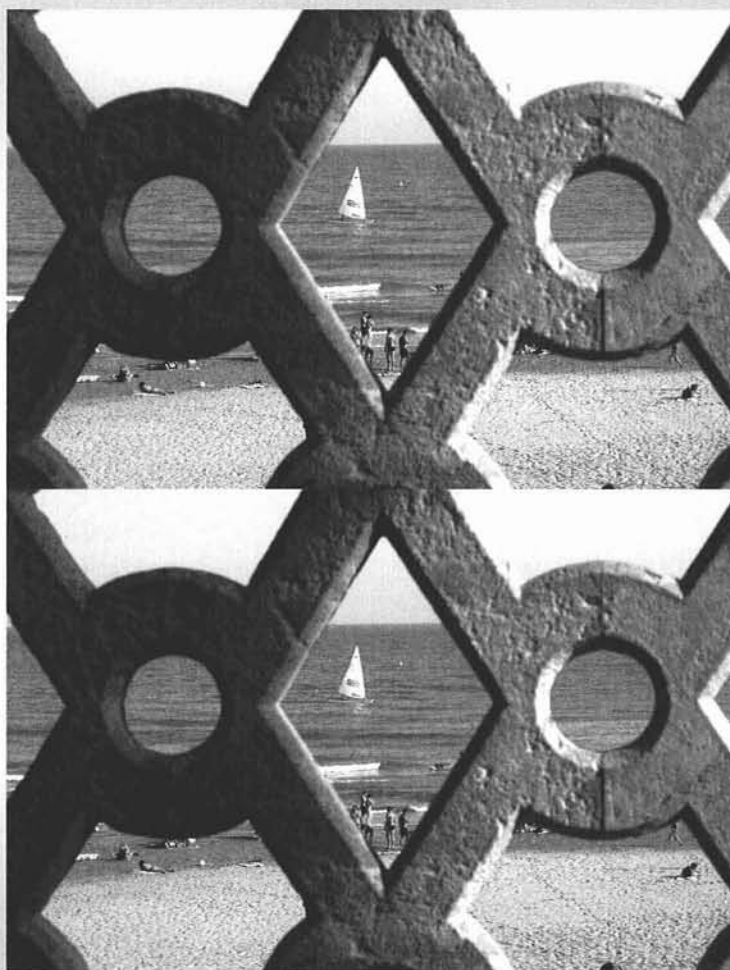

Foto: Juan Serra

Romanç

Cançó d'amic;
de fill d'amic,
i molt més que això,
cançó de nit,
i un punt de record,
cançó de ràbia,
però no de dol.

Dansa d'abans;
record dels vells
que torna a sonar
sempre rebel
i amb l'orgull als dits,
eixa dolçaina
ajudant a ballar.

Dalt l'entaulat;
posat seriós
amb mostatxo pintat,
l'home de seny
i els destarifats,
deixant al públic
tot embadocat.

De fa tants anys;
furtant somriures
a tanta gent,
si són xiquets
o si ho volen ser,
cap d'eixos llibres
demana carnet...

Per tot això;
i per l'ofici
de cantador
que t'ha emprat
més d'una cançó,
em deixa escriure
un grapat de records.

Que, si tu vols;
eixugarem
una estona els plors,
el temps d'encendre
altra volta el foc,
i enmig de xances
sentir viu el món

Daniel Andrés

VICENT MARÇÀ

Vicent Marçà i Duch va nèixer a Castelló (La Plana Alta) el 1954. Mestre i escriptor.

Pel que fa a l'ensenyament, ha estat assessor tecnopedagògic del Centre de Professors de Castelló (actual CEFIRE) durant quatre cursos; ha publicat diversos articles de tema didàctic i ha format part del seminari de mestres i organitzador de les primeres 15 edicions de la Mostra de Teatre Escolar.

És coautor del núm. 1 de la col·lecció Materials de la Ciutat, "Guia Didàctica de les ermites del Caminàs" (Ajuntament de Castelló, 1990).

Com a escriptor, on signa Vicent Marçà, s'ha destapat fa pocs anys: el 1995. No obstant, la seua producció és abundant i està dirigida, sobretot, als lectors infantils i juvenils. Per als més menuts ha publicat "Jordi Túrmix, aprenent de pirata" (3a. Edició, 2002); "La història de Vilafartera" (4 edicions: 1997, 1998, 2000, 2002); "Massa Casualitats" (1997); "Guillem Bellés de feres entés" (1997); "La bruixeta Sensedent, té un accident" (1998); "La fórmula màgica" (2 edicions 1998, 2000); "Sense perdre la calma" (1999); "Les orelles del rei" (2002) i "Un lloro en les gaiates" (2003).

Dirigides a un públic jove ha publicat les novel·les

"Viatge a l'interior" (3 edicions 1995, 1997, 1999); "Foc al gran recorregut" (1996, 1997); "Han segrestat l'entrenador" (1997); "Flors de plàstic" (2001) i "Tornaré" (2000 i 2003).

Premi Carmesina de la Mancomunitat de la Safor, 1999 amb "El detectiu Camaperdiu".

Premi Vicent Silvestre (Alzira), 2001 amb "La fada masovera".

De Festa

Amb cants alegres, us convoquem veïns del poble, i forasters, obrim les portes del món fester que a la nostra terra tots hi cabem.

Tenim madrines, bons coeters, regina, pólvora i dolçainers, colles, gaiates, el pregoner, bandes de música, tombacarrers.

Rotllos i canyes, figa i doset, els grups de danses, festes de carrer, cristians, moros i mariners, xiquets, fadrines, tabaleters.

Famílies senceres sopant al carrer, traques, carcasses, castelles fugissers, paelles, beguda, Jaume I, la Magdalena, sant Roc de Canet.

Si algú quedava per nomenar, Lledó, sant Pere, bous embolats, patró sant Cristòfol, el campanar, sant Blai, Cagueme, Tombatossals.

Gegants del Corpus, els cavallets, l'home dels nassos, ball dels arets, les cuquerolles, carracatxocs, de vi i cervesa, en vull dos gots.

Vicent Marçà

veritat" (1998) i el llibre de narrativa de viatges "Hem fet el Tourmalet" (2001).

El 1995 va obtindre, amb Joan Andrés Sorribes, el XII Premi Ciutat de Castelló d'Humanitats per l'obra "El campanar de Castelló. Les campanes del Fadrí".

Ha col·laborat en la revista Saó (un article mensual durant 5 anys), en ràdio Vila-real (dos anys amb secció pròpia en el programa El Vermut) i encara publica articles a Levante de Castelló. Va col·laborar amb la Junta de Festes de Castelló, per a la qual va redactar durant tres anys el guió literari de la Galania a la reina.

Premi de Teatre vila de Massamagrell, 2003 amb "L'hospital tranquil".

En literatura per a adults va guanyar el premi Ciutat de Vinaròs, 1997 de narrativa curta amb "La prima de l'assegurança". Ha publicat el recull de contes "Relats de l'altra